

Jyväskylän kaupunkikonsernin omistajaohjauksen periaatteet ja konserniohje

Sisällys

1 Omistajaohjauksen periaatteet	2
1.1 Tehtävät ja toimivalta	2
1.2 Omistustutkimukset tytäryhteisöissä	2
1.3 Omistajapolitiittiset linjaukset tytäryhteisöissä	2
2 Konserniohjeen tarkoitus ja tavoite	5
3 Konserniohjeen soveltamisala	5
4 Kuntakonsernin talouden ja investointien suunnittelu ja ohjaus sekä konserniraportointi	6
4.1 Talouden ja investointien suunnittelu ja ohjaus	6
4.2 Konserniraportointi	7
5 Konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä varautumisen järjestäminen	7
5.1 Konsernivalvonta ja raportointi	7
5.2 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	7
5.3 Varautuminen	8
6 Kunnan luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaaminen	8
7 Velvollisuus hankkia kaupungin kanta asiaan ennen päätöksentekoa	8
8 Konsernin sisäiset palvelut	9
9 Yhtiökokous	9
10 Kaupungin tytäryhteisöjen hallitus	10
10.1 Hallituksen ja hallituksen puheenjohtajan tehtävät	10
10.2 Hallituksen työskentely ja päätöksenteko	11
10.3 Hallituksen kokoonpano ja nimittäminen	12
10.4 Hallituksen tiedonsaanti ja uuden hallituksen jäsenen perehdyttäminen	13
10.5 Hallituksen jäsenten riippumattomuus ja jäsenistä ilmoitettavat tiedot	13
10.6 Hallitusten jäsenten palkkiot, palkitsemisjärjestelmä sekä palkkoja ja palkkioita koskevien tietojen ilmoittaminen	13
11 Kunnan tytäryhteisön toimitusjohtaja ja muu johto	14
11.1 Toimitusjohtajan tehtävät ja vastuut	14
11.2 Toimitusjohtajasopimus	15
11.3 Yhteisön muu johto	15
11.4 Toimitusjohtajan ja muun johdon palkitseminen	15
12 Tiedottaminen	15
13 Kaupunkikonsernin tarkastus	16
13.1 Tilintarkastus	16
13.2 Tarkastuslautakunta	16
13.3 Sisäinen tarkastus	16
14 Vaitiolovelvollisuus ja asiakirjajulkisuus	16
15 Lahjonnan vastaiset periaatteet	17

1 Omistajaohjauksen periaatteet

Omistajaohjauksen periaatteet ja konserniohjeen hyväksyy kuntalain 14 §:n mukaan Jyväskylän kaupunginvaltuusto. Ohje astuu voimaan välittömästi hyväksymisen jälkeen ja korvaa voimaan astuessaan aiemmat ohjeet.

1.1 Tehtävät ja toimivalta

Omistajaohjauksen tehtävät ja toimivalta on määritelty hallintosäännössä (kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, ja kaupunginjohtaja ~~ja konserniohjausryhmä~~). Kaupunkikonsernin omistajaohjauksesta vastaa konsernijohto, johon kuuluvat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja.

Kaupunginjohtaja nimeää kaupunkikonsernin kannalta merkittäviin ja tarvittaessa muihin tytäryhteisöihin controllerin, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus yhteisön hallituksessa tai vastavassa toimielimessä ja tästä on oltava yhtiöjärjestyksessä maininta. Controller toimii konsernijohtoon ja tytäryhteisön välisenä yhteyshenkilönä ja valvoo valtuuston asettamien omistajaohjauksen periaatteiden sekä toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista. Lisäksi controller seuraa omistajaohjauksen toimivuutta tytäryhteisössä ja raportoi kaupunginjohtajalle.

Tytäryhteisöiden yhtiöjärjestyksiin on kirjattava, että yhteisön hallituksella ja toimitusjohtajalla on oikeus ja velvollisuus luovuttaa controllerille sen pyytämät tiedot.

1.2 Omistusintressit tytäryhteisöissä

Kaupungin omistajapoliittinen linjaus tytäryhteisössä perustuu omistusintressin määrittelyyn. Omistajan kokonaisintressi kaupungin omistamisessa tytäryhteisöissä muodostuu kahdesta osatekijästä:

- 1) Strateginen intressi, jolloin kaupungin tavoitteena omistajana on, että yhteisön toiminta tukee kaupungin toimintaa ja strategisten tavoitteiden saavuttamista. Yhteisön toiminnalla on silloin yhteiskunnallinen rooli.
- 2) Taloudellinen intressi, jolloin kaupungin tavoitteena omistajana on pääomasijoitukselleen saama tuotto

Kaupunki on omistajana, kun jompikumpi tai molemmat edellä mainituista intresseissä toteutuu ja omistaminen tukee kunnan toimintaa ja kehitystä. Omistusintressi vaikuttaa ensisijaisesti toiminnalle asetettaviin tavoitteisiin.

Niissä yhteisöissä, joissa kaupungin omistajaintressi on yksinomaan taloudellinen, omistuksen kannattavuutta ja riskejä arvioidaan jatkuvasti. Aina kun yhteisö toimii markkinoilla ja kaupungin intressi omistajana on taloudellinen, on varmistuttava siitä, että yhteisön talous ja toiminta ovat läpinäkyvää, eikä omistaja aiheuta markkinahäiriöitä yhteisön toimintaympäristössä. Kaupungin uusien perustettavien tytäryhtiöiden toiminta tulee liittyä kunnan toimialaan, eikä kaupunki perusta uusia tytäryhtiöitä kilpailluille markkinoille.

Jos intressi on strateginen, se tulee ottaa huomioon yhteisön omistusta koskevissa arvioissa ja päätöksissä. Jos kaupungin intressi on yksinomaan taloudellinen, voidaan omistuksesta luopua osittain tai kokonaan.

1.3 Omistajapoliittiset linjaukset tytäryhteisöissä

Kaupunkikonsernin kannalta merkittävät tytäryhteisöt

1) Alva-yhtiöt Oy konserni

- Kaupungin omistusintressi yhtiössä on sekä strateginen että taloudellinen.
- Yhtiö tuottaa vastuullisesti toimitusvarmat ja ennustettavasti hinnoitellut, yhdyskunnan toiminnan kannalta välttämättömät energia- ja vesihuoltopalvelut ensisijaisesti Jyväskylän seutukunnan asukkaille ja yhteisöille. Tähän sisältyvät myös Jyväskylän kaupungin lakisääteiseen vesihuollon järjestämisvastuuseen kuuluvat käytännön vesihuoltopalvelut.
- Yhtiö luo kannattavasti ja maltillisesti kasvavan infra-alustan, joka edistää alueen elinvoimaa tekemällä mahdolliseksi kaikkia osapuolia hyödyttäviä kumppanuuksia.

2) Jyväskylän Ammattikorkeakoulu Oy konserni

- ~~— Kaupungin omistusintressi yhtiössä on strateginen.~~

3 2) Jyväskylän Vuokra-asunnot Oy konserni

- Kaupungin omistusintressi yhtiössä on sekä strateginen että taloudellinen.
- Yhtiö tarjoaa kohtuuhintaista asumista, toimii sosiaalisesti kestävästi ja ehkäisee segregatiota sekä edistää Jyväskylässä työvoiman liikkuvuutta ja alueen elinvoimaa.
- Yhtiö tukee yhtiörakenteellaan ja toiminnallaan Jyväskylän kaupungin vuokra-asuntomarkkinoiden pitkän aikavälin kestävästä kehitystä.

4 3) Jyky Oy konserni

- Kaupungin omistusintressi yhtiössä on sekä strateginen että taloudellinen.
- Yhtiö tarjoaa toimitiloja Jyväskylän kaupunkiseudulle sijoittuville tai alueella kasvua hakeville yrityksille.
- Huoltovarmuuteen liittyvät ja puolustusteollisuuden kiinteistöt ovat yhtiölle strategisia omistuksia. Muissa kohteissa yhtiön omistuksille haetaan exit kohtuullisessa ajassa yleinen taloustilanne huomioiden.

5 4) Jyvä-Parkki Oy konserni

- Kaupungin omistusintressi yhtiössä on sekä strateginen että taloudellinen.
- Yhtiö rakentaa oikea-aikaisesti pysäköintipaikkoja asumiselle, palveluille sekä liike- ja toimitiloille.
- Yhtiö operoi ja kehittää pysäköintipalveluita, joilla edistetään aluekehityshankkeita ja täydennysrakentamista sekä vahvistetaan keskustan elinvoimaa.

6 5) Education Facilities Oy konserni

- Kaupungin omistusintressi yhtiössä on ~~sekä strateginen että~~ taloudellinen.
- Yhtiön tehtävänä on täydentää kaupungin oman palvelutuotannon tiloja ja yhtiötä voidaan käyttää hankkeiden ja kiinteistöjärjestelyjen toteuttajana.
- Yhtiön markkinaehtoisille toimitilaomistuksille haetaan exit kohtuullisessa ajassa yleinen taloustilanne huomioiden.

7 6) Mustankorkea Oy ~~konserni~~

- Kaupungin omistusintressi yhtiössä on sekä strateginen että taloudellinen.
- Yhtiö toteuttaa laissa säädettyä kunnan vastuulla olevaa tehtävää jätehuollon palvelukokonaisuuden tuottamisesta ja hoitaa sen keskitetysti ammattimaisen henkilöstön voimin.
- Yhtiö toimii vastuullisesti ja kestävä kehityksen periaattein sekä järjestää kiertotalouden ja jätehuollon palveluja tehokkaasti ja taloudellisesti.

8 7) Jyväskylän Seudun Puhdistamo Oy

- Kaupungin omistusintressi yhtiössä on strateginen.
- Yhtiö toteuttaa laissa säädettyä tehtävää yhdyskuntavesien käsittelystä tehokkaasti ja taloudellisesti huoltovarmuudesta huolehtien.

- Yhtiö toimii vastuullisesti ja kestävän kehityksen periaattein ja ennakoi toiminnassaan lainsäädännön ja toimintaympäristön muutoksia.

9) Jyväskylän Jäähalli Oy

- ~~— Kaupungin omistusintressi yhtiössä on sekä strateginen että taloudellinen.~~
- ~~— Kaupunki on ostanut JYP Jyväskylä Oy:n ja Jykia Oy:n omistamat Jäähalli Oy:n osakkeet ja kaupunki omistaa yhtiön koko osakekannan. Osana Hippos-hankkeen toteuttamista suunnitelmassa on ollut, että Jäähalli Oy myy omistamansa jäähallirakennuksen Hippos Ky:n kiinteistöyhtiölle Jyväskylän Hippoksen Kiinteistöhallinto Oy:lle peruskorjausta ja laajennusta varten. Kaupan jälkeen Jäähalli Oy:n toiminta lopetetaan.~~

8) Jyväskylän Hippoksen Kiinteistöhallinto Oy konserni (Hipposkeskuksen rakennusajan jälkeen toiminnan alkaessa määritellään yhtiön pitkän aikavälin omistusintressi ja yhtiölle asetetaan asettamaan valtuustoon nähden sitovia toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita)

- Kaupungin omistusintressi yhtiössä on strateginen.
- Yhtiö toimii Liikunta- ja Jääurheilukeskuksen rakentamisen aikana leasingvuokralaisena ja järjestää tilaajavalvonnan, johon sisältyy rahaliikenteen, muutostöiden ja budjetin hyväksyntä.
- Yhtiö suunnittelee toimintamallit ja valmistelee toiminnan käynnistymisen uudessa Hipposkeskuksessa.

9) Jyväskylän Yritystehdas Oy

- Kaupungin omistusintressi yhtiössä on strateginen.
- Yhtiö tuottaa omistajilleen Jyväskylän seudun elinkeinopolitiikan edistämiseen liittyviä palveluita, kuten startup-yritystoiminnan valmennusta, hautomo- ja innovaatiotoiminnan palveluita.
- Yhtiön toiminnan erityisenä painopisteenä on hautomopalveluiden tuottaminen kovan kasvupotentiaalin omaaville liikeideoille ja yrityksille, joilla tuetaan yritysten elinvoimaisuuden vahvistumista ja kansainvälisen kasvun saavuttamista.

Muut tytäryhtiöt

- ~~— Kaupungin omistusintressi kaupungin peruspalvelutoimintaa tukevassa kiinteistöyhtiö Ki Oy Huhtasuon Kouluksessa on sekä strateginen että taloudellinen.~~
- Kaupungin omistusintressi muissa tytäryhtiöissä on ensisijaisesti taloudellinen. Muita tytäryhtiöitä koskevia omistusjärjestelyjä voidaan toteuttaa konsernin rakenteen kehittämiseksi.

Muut säätiöt

- Kaupungin omistusintressi muissa kaupungin määräysvallassa olevissa säätiöissä on strateginen. Säätiöt lakkautetaan lähtökohtaisesti heti sen jälkeen, kun niiden perustehtävä on päättynyt. Kaupunki voi erityisin perustein perustaa uuden säätiön. Säätiö voi olla kaupungin tytär-säätiö (kaupungilla on kirjanpitolain 5§:ää vastaava määräysvalta) tai kaupunki voi olla säätiön perustajana mukana säätiön toiminnassa siten, että jokin muu ulkopuolinen taho käyttää säätiössä määräysvaltaa. Mikäli kaupunki perustaa uuden säätiön, tulee säätiön säännöissä huomioida säätiön lakkauttaminen säätiön perustehtävän päättymisen myötä.

Jyväskylän kaupunkikonserniin kuuluvista tytäryhteisöistä ylläpidetään ajantasaista luetteloa Jyväskylän kaupungin internet-sivulla (talousarviossa konsernin tytäryhteisöt ja tilinpäätöksessä kuntakonserni - kohdassa osoitteessa: (<https://www.jyvaskyla.fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/talous>))

2 Konserniohjeen tarkoitus ja tavoite

Konserniohjeen tarkoituksena on varmistaa konsernin kokonaisedun, valtuuston tytäryhteisölle asettamien omistajapoliittisten linjausten sekä toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen osakeyhtiölain ja kuntalain edellyttämällä tavalla. Konserniohjeessa määritellään, miten tytäryhteisöjen ohjaus, seuranta, raportointi ja valvonta järjestetään. Konserniohje sisältää kaupunkikonsernin hyvää hallinto- ja johtamistapaa koskevat määräykset, jotka määrittelevät tytäryhteisöjen johdon eli hallituksen ja palkattujen johtajien roolia, velvollisuuksia ja suhdetta kaupunkiin osakkeenomistajana.

Hyvää hallinto- ja johtamistapaa koskevien määräysten tavoitteena on tukea kaupunkikonsernin johtamisen edellytyksiä ja omistajaohjausta siten, että konsernin johtamisessa ja ohjauksessa toteutuvat yhtenäisten toimintaperiaatteiden mukaiset käytännöt. Määräyksillä pyritään osaltaan varmistamaan, että tytäryhteisössä toteutuvat terveet liiketoimintaperiaatteet, riittävä avoimuus, tulostietojen oikeellisuus, asianmukainen sisäinen valvonta ja riskienhallinta ja se, että kaupungin omaisuutta hoidetaan tavoitteiden mukaisesti, tehokkaasti, tuottavasti ja luotettavasti kaupunkikonsernin kokonaisuutena turvaten.

Hyvää hallinto- ja johtamistapaa koskevat määräykset täydentävät lakisääteisiä menettelytapoja. Hallinto- ja johtamistapamääräyksissä tuodaan esille osakeyhtiölain mukaiset osakkeenomistajan, hallituksen ja toimitusjohtajan roolit ja siihen liittyvä toimivalta sekä selkeytetään näiden eri roolien välistä työnjakoa ja vastuuta. Määräysten pääasiallisena kohteena on yhteisön hallitus ja toimitusjohtaja.

Määräykset toimivat yleisohjeena kaupunkia yhtiökokouksessa edustaville ja muille kaupungin puolesta omistajaohjausta käyttäville. Tytäryhteisöiden hallitusten on noudatettava ohjeita toiminnassaan ja valmistellessaan asioita yhtiökokoukselle. Tytäryhteisöiden hallituksiin valittujen jäsenien tulee tutustua kaupungissa ja tytäryhteisön hallituksessa hyväksyttyihin määräyksiin ja noudattaa niitä hallitustyöskentelyssään. Tytäryhteisön hallituksen puheenjohtajan tulee huolehtia, että toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet ovat tietoisia hyväksytyn konserniohjeen sisällöstä ja sen määräyksistä.

3 Konserniohjeen soveltamisala

Konserniohje koskee kaupunkikonserniin kuuluvia tytäryhteisöjä. Tytäryhteisöksi katsotaan osakeyhtiö, säätiö tai muu sellainen yhteisö, jossa kaupungilla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta. Kaupunki tytäryhteisöineen muodostaa kaupunkikonsernin.

Konserniohje on käsiteltävä tytäryhteisön yhtiökokouksessa tai vastaavassa toimielimessä, jonka päätöksellä yhteisö sitoutuu konserniohjetta noudattamaan. Konserniohje on myös käsiteltävä tytäryhteisön hallituksessa.

Kaupungin tytäryhteisön, joka toimii alakonsernin emoyhtiönä, tulee huolehtia siitä, että konserniohjetta sovelletaan myös sen tytäryhteisöissä, ellei osakassopimuksista, osakeyhtiö- tai muusta pakottavasta lainsäädännöstä muuta johdu.

Yhteisöjen yhtiöjärjestyksiin on kirjattava, että niillä on velvollisuus noudattaa annettuja konserniohjeita, ellei osakeyhtiö- tai muusta pakottavasta lainsäädännöstä muuta johdu.

~~Jyväskylän Ammattikorkeakoulu Oy on oikeushenkilönä amk- ja osakeyhtiölakien mukainen ammattikorkeakouluosakeyhtiö, jossa voiton käsittelystä sekä toimielimien koostumuksesta ja oikeuksista sekä yhtiökokouksen toimivallasta on erikseen säädetty osana korkeakoulujärjestelmän toiminnan säätelyä.~~

Osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien ohjaukseen konserniohjetta noudatetaan soveltuvin osin. Ohje ei koske kuntayhtymien hallintoa ja johtamista.

4 Kuntakonsernin talouden ja investointien suunnittelu ja ohjaus sekä konserniraportointi

4.1 Talouden ja investointien suunnittelu ja ohjaus

Kaupunkikonsernin talousarviosta tulee muodostua yhtenäinen kokonaisuus, joten kaikkien yhteisöjen talousarviot tulee laatia kaupungin tavoin normaaliin toimintavuoteen nähden tavoitteelliseksi.

Kaupunginvaltuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu kaupunkistrategiasta sekä yhteisölle määritellyistä omistussuhteista. Tavoitteisiin vaikuttavat myös yhtiön taloudellinen asema, toimintaympäristö ja liiketoiminnan luonne. Tytäryhteisöjen strategista suunnittelua ohjaa tavoitteiden lisäksi osaltaan kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio ja -suunnitelma.

Tytäryhteisöjen tulee laatia niille asetettujen tavoitteiden pohjalta vuosittain talous- ja toimintasuunnitelma sekä rahoitus- ja investointisuunnitelma. Tämän lisäksi konsernijohtolle tulee toimittaa tietoja mm. yhteisöjen toimintaan liittyvistä olennaisista riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä merkittävistä muutoksista mainittujen yhteisöjen liiketoiminnassa ja toimintaympäristössä.

Kaupungin tytäryhteisöjen investointeja ohjataan tytäryhteisöille asetetulla velvollisuudella hankkia kaupungin ennakkokäsitys ennen merkittävistä investoinneista päättämistä. Tytäryhteisöjen investoinnit, rahoitus-, laina-, takaus- ja vakuusasiat tuodaan kaupunginjohtajan nimeämälle konserniohjausryhmälle hyvissä ajoin tiedoksi ennakkokäsityksien valmistelua varten. Tytäryhteisöt noudattavat konsernijohtoon antamia ohjeita rahoituksen suunnittelussa ja järjestämisessä.

Kaikkien tytäryhteisöjen tilikausi on kalenterivuosi. Tytäryhteisö noudattaa talousarvion ja tilinpäätöksen laadinnassa sekä osavuositiedotuksessa konsernijohtoon antamia ohjeita ja aikatauluja. Tytäryhteisö raportoi asetettujen tavoitteiden toteutumisen, toiminnan tuloksellisuudesta ja taloudellisen aseman kehityksestä sekä toiminnan kestävyyyteen ja omaisuuden arvon kehittymiseen olennaisesti vaikuttavista tekijöistä konsernijohtolle.

Kaupunkikonserniin kuuluvan tytäryhteisön ollessa julkisista hankinnoista annetun lain tarkoittama hankintayksikkö, on hallituksen ja toimitusjohtajan valvottava, että yhteisössä noudatetaan julkisista hankinnoista annettuja säädöksiä ja ohjeita.

Yhteisön hallituksen ja toimitusjohtajan tulee huolehtia siitä, että tytäryhteisö ei menetä hankintalainsäädännön tai oikeuskäytäntöön perustuvaa sidosyksikköasemaa suhteessa kaupunkiin ja että yhteisö hankkii konsernijohtoon ennakkokäsityksen asiasta konserniohjeen kohdan 7 mukaisesti. **Yhteisön tulee seurata aktiivisesti ja ennakoida toiminnassaan erityisesti hankintalainsäädännön tai oikeuskäytännön muutoksia, jotka voivat vaikuttaa yhteisön sidosyksikköasemaan suhteessa kaupunkiin. Yhteisön tulee tarkastella mahdollisten lainsäädäntömuutosten vaikutuksia yhteisön toimintaan ja tuoda kaupungin tietoon mahdollisimman aikaisessa vaiheessa jo lainsäädännön valmisteluvaiheessa erilaisia vaihtoehtoja toiminnan tai yhtiörakenteen muuttamiseksi, jotta sidosyksikköasema voitaisiin säilyttää.**

Hallituksen ja toimitusjohtajan on myös valvottava, että tytäryhteisössä noudatetaan harmaan talouden torjunnasta annettuja säännöksiä ja ohjeita.

Merkittävistä henkilöstöön liittyvistä asioista on neuvoteltava etukäteen controllerin kanssa. Tytäryhteisöt liittyvät Kuntien eläkevakuutuksen jäsenyhteisöiksi, jollei konsernijohtoon kanssa ole muuta sovittu.

4.2 Konserniraportointi

Yhteisön hallituksen on huolehdittava, että yhteisössä on säännöllinen raportointi tavoitteiden toteutumisesta ja toiminnasta, joka on oikeassa suhteessa liiketoiminnan laatuun ja laajuuteen.

Tytäryhteisöt ovat velvollisia raportoimaan valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta neljännesvuosikatsausten yhteydessä sekä tilinpäätöstä laadittaessa. **Tytäryhteisöjen edellytetään kantavan yhteiskuntavastuuta ja integroivan yhteiskuntavastuun kiinteäksi osaksi liiketoimintaansa. Yhteisön tulee asettaa itselleen eri näkökulmista yhteiskuntavastuuta koskevia tavoitteita ja seurata niitä sekä raportoida niistä säännöllisesti omistajalleen neljännesvuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä.** Yksityiskohtaiset ohjeet konsernitilinpäätökseen tarvittavien tietojen sisällöstä, muodosta ja aikataulusta annetaan tytäryhteisöille vuosittain ennen tilikauden päättymistä. Konsernijohto arvioi vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä kaupunkikonsernin kokonaisedun toteutumisen. Merkittävien tytäryhteisöjen tilinpäätökset ovat nähtävillä kaupungin internet -sivuilla.

5 Konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä varautumisen järjestäminen

5.1 Konsernivalvonta ja raportointi

Konsernijohto vastaa konsernivalvonnan järjestämisestä ja seuraa säännöllisesti tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuutta. Konsernivalvonta kattaa konserniyhteisöjen toiminnan ja suoriutumisen, taloudellisen aseman kehittymisen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen seurannan.

5.2 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisessä ja toteuttamisessa tytäryhteisöjen on noudatettava Jyväskylän kaupunginvaltuuston hyväksymiä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteita. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet on käsiteltävä yhteisön hallituksessa. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisessa tytäryhteisöjen on myös mahdollista hyödyntää Jyväskylän kaupunginhallituksen antamaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohjetta.

Jyväskylän kaupunkikonserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen kuuluu tytäryhteisöjen hallitusten ja toimitusjohtajien vastuulle. Konserniyhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtajat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tuloksellisuudesta sekä raportoivat konsernijohtolle tavoitteiden toteutumisesta, toiminnan ja talouden kehittymisestä sekä niihin liittyvistä merkittävimmistä riskeistä. Tytäryhteisöjen hallitusten on huolehdittava siitä, että yhteisössä on määriteltä ja hyväksytty sisäisen valvonnan toimintaperiaatteet ja menettelyt osaksi johtamista ja päätöksentekoa ja että yhteisön toimintaan liittyvät riskit on tunnistettu ja arvioitu ja niitä seurataan säännöllisesti.

Tytäryhteisöjen on säännöllisesti analysoitava toimintaympäristön muutoksia, tunnistettava toiminnan ja talouden tavoitteita uhkaavia riskejä sekä mahdollisuuksia, arvioitava riskien ja mahdollisuuksien vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä, ylläpidettävä ajantasaista kuvausta merkittävimmistä riskeistä ja niiden hallintakeinoista sekä seurattava ja arvioitava hallintatoimenpiteiden tuloksellisuutta. Tytäryhteisöjen on säännöllisesti raportoitava sisäisen

valvonnan ja riskienhallinnan tuloksellisuudesta, yhteisön tavoitteita uhkaavista merkittävimmistä riskeistä sekä niiden hallinnasta ja hallintatoimenpiteiden vaikuttavuudesta.

Tytäryhteisön hallituksen on annettava toimintakertomuksessaan arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Selonteossa tulee kuvata miten sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty, onko sisäisessä valvonnassa ja riskienhallinnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa on tarkoitus jatkossa kehittää.

5.3 Varautuminen

Tytäryhteisöllä on velvollisuus varautua palveluiden mahdollisimman hyvään hoitamiseen myös normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Osana varautumista tytäryhteisön tulee laatia arvio uhista ja riskeistä, jotka voivat keskeyttää toiminnan. Varautuminen on huomioitava toiminnan keskeyttävien uhkien osalta myös hankintasopimuksissa. Tytäryhteisö on velvollinen osallistumaan kuntakonsernin yhteiseen varautumissuunnitteluun ja valmiusharjoituksiin. Varautumissuunnitelma tulee tarkistaa neljän vuoden välein tai silloin kuin turvallisuustilanteen muutos tai muu painava syy sitä edellyttää.

6 Kunnan luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaaminen

Kunnan luottamushenkilöllä on oikeus saada kunnan viranomaisilta sen hallussa olevia tytäryhteisöjen toimintaa koskevia tietoja, joita luottamushenkilö pitää toimessaan tarpeellisina ja jotka viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaan eivät ole vielä julkisia ja jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Tietopyyntö esitetään kirjallisesti konserniohjausryhmälle. Luottamushenkilö ei saa luovuttaa tietojensaantioikeuden nojalla saamia tietoja eteenpäin ja tiedot on tarkoitettu vain hänelle henkilökohtaisesti luottamustehtävän hoitamista varten. ~~Asiakirjoihin tulee merkitä, mikäli ne ovat salassa pidettäviä.~~

7 Velvollisuus hankkia kaupungin kanta asiaan ennen päätöksentekoa

Tytäryhteisön on etukäteen hankittava konsernijohtoon ennakkokäsitys seuraavissa asioissa:

- 1) liiketoiminnan merkittävä tai poikkeuksellinen laajentaminen
- 2) merkittävä tai poikkeuksellinen investointi
- 3) yhtiöjärjestyksen tai säätiön sääntöjen muuttaminen
- 4) osakeanti tai muu pääomarakenteen muuttaminen
- 5) liiketoiminnan, kiinteistön tai muun merkittävän varallisuuserän myyminen tai muu olennainen liiketoiminnan uudelleenjärjestely
- 6) lainanotto tai vakuuden antaminen
- 7) hakeutuminen selvitystilaan tai konkurssiin
- 8) tuloksen käsittely osingonjaon osalta ennen yhteisön hallituksen tilinpäätöskäsittelyä
- 9) tuloksen käsittely muutoin kuin osingonjaon osalta ennen yhteisön hallituksen tilinpäätöskäsittelyä, mikäli olennainen tai poikkeuksellinen vaikutus yhteisön tulokseen
- 10) vaikutuksiltaan merkittävän oikeudellisen prosessin aloittaminen
- 11) toimitusjohtajan valinta, palkkaus ja sen muutokset sekä toimitusjohtajalle maksettavat muut taloudelliset etuudet
- 12) tulospalkkiojärjestelmän käyttöönotto ja siinä tehtävät muutokset
- 13) muu yhteisön tulokseen, pääoman tuottoon tai riskiin olennaisesti vaikuttava tapahtuma.
- 14) muutos yhteisön hankintalainsäädäntöön tai oikeuskäytäntöön perustuvassa sidosyksiköasemassa suhteessa kaupunkiin

Kaupunginjohtaja antaa ennakkokäsityksen ja vie merkittävissä asioissa sen kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Yhteisöllä on velvollisuus antaa ennakkokäsitystä koskevaa valmistelua ja päätöksentekoa varten hyvissä ajoin riittävät taloudelliset ja toiminnalliset tiedot.

Toimitusjohtajan tulee huolehtia ennakkokäsityksen hankkimisesta riittävän ajoissa ennen yhteisön sisäistä päätöksentekoa. Controller toimii ennakkokäsityksenmenettelyn mukaisissa asioissa yhteyshenkilönä konsernijohtoon ja yhteisön välillä. Yhteisön tulee käsitellä kaupungin ennakkokäsitys yhteisön hallituksessa ja tehdä ennakkokäsityksestä merkintä hallituksen kokouksen pöytäkirjaan.

8 Konsernin sisäiset palvelut

Jyväskylän kaupunkikonsernissa hyödynnetään ensisijaisesti eri tukipalvelujen hankinta- ja volyymiedut sekä ammatti- ja erityisosaaminen konsernin sisäisesti.

Tytäryhteisöt ovat mukana kaupungin hankintasopimuksissa silloin kuin se on perusteltua ja noudattavat kaupungin hankintaperiaatteita sekä hankinnoista erikseen annettuja ohjeita. Kaupungin ~~laki- ja kilpailuttamishankinta~~ palvelujen asiantuntijoiden sekä muiden kaupungin hankintavastuullisten kanssa neuvotellaan ja sovitaan tarkoituksenmukaisesta yhteistyöstä taloudellisten hyötyjen aikaansaamiseksi.

~~Tietohallinto~~ Digipalvelut koordinoi kaupunkikonsernin ICT- ja puhepalveluja ja vastaa tietohallintostrategioiden toteuttamisesta. Tarkoituksena on käyttää kaupunkikonsernissa mahdollisimman kattavasti yhteisiä ICT-järjestelmiä, joiden hankinnat tulee valmistella yhteistyössä kaupungin ~~tietohallinnon digipalveluiden~~ kanssa.

Kaupunkikonsernissa hyödynnetään keskitettyjä, markkinaehtoisesti hinnoiteltuja, palveluja ja haetaan taloudellisia hyötyjä sekä tuotannollisia volyymietuja kiinteistöhoitoon, työterveyteen, taloushallintoon yms. liittyvissä tukipalveluissa. Tytäryhteisöjen on selvitettävä keskitettyjen palvelujen käytön edellytykset yhtiön toiminnassa ennen kuin yhtiöt suunnittelevat ulkoistettujen palvelujen hankintaa.

Kaupungin tytäryhteisöt liittyvät konsernin sisäisen pankin jäseniksi ja konsernitilin käyttäjiksi. Kaupunki kilpailuttaa tytäryhteisöjen lainat ja muut merkittävät rahoitusjärjestelyt. Konsernin sisäisissä urakkasopimuksissa tytäryhteisöiltä edellytetään pääsääntöisesti vastaavaa vastuunantoa kuin ulkoisilta tarjoajilta.

~~Kaupunki on ottanut konsernitasoisen hallinnon vastuuvakuutuksen tytäryhteisöjen hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajille. Tytäryhteisöjen vastuulla on, että yhtiöllä on hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle voimassa oleva hallinnon vastuuvakuutus.~~

Konsernihallinto järjestää tytäryhteisöjen toimitusjohtajille, hallituksen puheenjohtajille ja jäsenille sekä tarvittaessa muulle henkilöstölle tilaisuuksia, joilla pyritään edistämään konsernin sisäistä yhteistyötä ja parhaimpien käytäntöjen omaksumista. Tytäryhteisöjen edustajat ovat velvoitettuja osallistumaan näihin tilaisuuksiin.

9 Yhtiökokous

Sen lisäksi, mitä osakeyhtiölaissa säädetään, Jyväskylän kaupunkikonsernin tytäryhteisöissä noudatetaan seuraavaa menettelyä:

- Tytäryhteisöiden tulee toimittaa kutsu varsinaiseen yhtiökokoukseen kirjallisesti viimeistään kolme viikkoa ennen kokousta ja kutsu ylimääräiseen yhtiökokoukseen vähintään

kaksi viikkoa ennen kokousta niin, että yhtiökokousasia ehditään käsitellä konsernijohdossa hyvissä ajoin ennen yhtiökokousta.

- Varsinaisen yhtiökokouksen ja ylimääräisen yhtiökokouksen kutsun liitteenä tulee aina olla kokouksen asialista ja yhteisön yhteystiedot puhelinnumero mukaan luettuna. Lisäksi kutsun liitteenä tulee olla kulloinkin kokouksessa käsiteltävistä asioista riippuen:
 - tilinpäätös
 - toimintakertomus
 - tilintarkastuskertomus
 - talousarvio mahdollisine vastikkeineen (asunto-osakeyhtiö, keskinäinen kiinteistöyhtiö)
 - yhteisön hallituksen yksiselitteinen päätösehdotus mahdollisista muista asioista (yhtiöjärjestyksen muuttaminen, osakepääoman muuttaminen yms.)
 - muut mahdolliset kokoukseen liittyvät asiakirjat.
- Hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja sekä toimitusjohtaja osallistuvat yhtiökokoukseen.
- Yhteisön hallituksen jäsen ei voi toimia yhtiö- tai vuosikokousedustajana kokouksessa, jossa päätetään vastuuvapauden myöntämisestä hallituksen jäsenille.
- Yhtiökokous valitsee hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valitessaan hallituksen jäsenet.
- Allekirjoitetusta yhtiökokouspöytäkirjasta tulee lähettää jäljennös kaupungin yhtiö- tai vuosikokousedustajalle ja kaupunginkansliaan.
- Yhteisön tulee ilmoittaa hallituksen varsinaisiksi jäseniksi, varajäseniksi, tilintarkastajaksi ja varatilintarkastajaksi valituille tahoille valinnasta kyseiseen tehtävään toimittamalla asianosaiselle ote yhtiökokouksen pöytäkirjasta.

10 Kaupungin tytäryhteisöjen hallitus

Sen lisäksi, mitä osakeyhtiölaissa säädetään, Jyväskylän kaupunkikonsernin tytäryhteisöiden hallituksia koskevat alla mainitut kohdat.

10.1 Hallituksen ja hallituksen puheenjohtajan tehtävät

Hallituksen tehtävänä on edistää yhteisön ja osakkeenomistajien sekä kaupunkikonsernin kokonaisuutta. Hallituksen tulee huolehtia siitä, että kaikkien osakkeenomistajien edut tulevat tasapuolisesti huomioon otettua.

Hallitus

- kutsuu koolle yhtiökokouksen
- toimeenpanee yhtiökokouksen päätökset
- hyväksyy yhteisön strategian ja valvoo sen toteuttamista
- varmistaa johtamisjärjestelmän toiminnan
- hyväksyy budjetin
- valitsee ja erottaa toimitusjohtajan
- ohjaa, tukee ja valvoo määräysin ja ohjein toimitusjohtajan vastuulla olevaa yhteisön päivittäisjohtamista siten, että hallituksella on riittävä ja ajantasainen kontrolli ylimmän johdon tehtävä- ja vastuualueista sekä yhteisön sisäisestä tilasta.
- määrittää toimitusjohtajan toimisuhteen ehdot ja hyväksyy kirjallisen toimitusjohtajaso-
pimuksen sen jälkeen, kun on saanut niihin konsernijohdon kannan
- päättää yhteisön toiminnan laajuus ja laatu huomioon ottaen epätavallisista ja laaja-
kantoisista toimenpiteistä
- päättää yhteisön asioista sen mukaan kuin yhtiöjärjestyksessä on määrätty tai muutoin yhteisön sisäisesti on toimitusjohtajan kanssa sovittu

- huolehtii yhteisön asioiden tiedottamisesta, ellei sitä ole delegoitu hallituksen puheenjohtajalle tai toimitusjohtajalle tai muulle henkilölle
- edustaa yhteisöä ja kirjoittaa sen toiminimen
- antaa oikeuden yhteisön edustamiseen hallituksen jäsenelle, toimitusjohtajalle tai muulle henkilölle yhtiöjärjestyksen määräysten mukaan.

Hallituksen on arvioitava vuosittain toimintaansa ja työskentelytapojaan hallitustyöskentelyn kehittämiseksi. Arviointi voidaan toteuttaa sisäisenä itsearviointina tai käyttää ulkopuolista arvioitsijaa. Arvioinnin keskeisistä tuloksista tulee raportoida kirjallisesti konsernijohtolle.

Hallituksen puheenjohtajalla ei ole oikeutta tehdä yksin päätöstä hallituksen puolesta, ellei hallitus ole nimenomaisesti erikseen valtuuttanut hallituksen puheenjohtajaa päättämään jostakin yksittäisestä asiasta.

Yhteisön tulee jakaa toimitusjohtajan ja hallituksen puheenjohtajan vastuualueet selkeästi erillisellä hallituksen hyväksymällä työjärjestyksellä.

Hallituksen puheenjohtajan tehtävänä on muun muassa

- huolehtia, että hallitus on toimintakykyinen ja päätösvaltainen
- johtaa hallituksen työskentelyä niin, että hallitus huolehtii tehtävistään mahdollisimman tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti
- seurata toimitusjohtajan tehtäviä ja valvoa, että toimitusjohtaja on tehtäviensä tasalla
- vastata siitä, että hallitus kokoontuu tarvittaessa tai jos hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja sitä vaatii
- hyväksyä toimitusjohtajan laatima esityslista hallituksen kokouksia varten
- johtaa ja kehittää hallituksen työskentelyä, valvoa kokousten valmistelua, toimia kokouksessa puheenjohtajana sekä huolehtia siitä, että kokouksesta pidetään pöytäkirjaa ja sen allekirjoittamisesta
- huolehtia osaltaan siitä, että kaupungin tytäryhteisöissä noudatetaan kaupunkikonsernissa annettua tytäryhteisöjen konserniohjetta ja hyvästä hallinto ja -johtamistavasta annettuja ohjeita
- huolehtia erityisesti siitä, että konserniohjeen kohdassa 7 (ennakkokäsitysmenettely) mainituista asioista on ennen hallituksen lopullista päätöstä hankittu konsernijohtoon ennakkokäsitys
- huolehtia siitä, että lakisääteiset ja yhtiöjärjestyksessä määrätyt toimenpiteet ja niihin liittyvät päätökset tehdään ajallaan
- hyväksyä toimitusjohtajan edustus- yms. kulut ja lomat
- pitää yhteyttä hallituksen jäseniin ja toimitusjohtajaan kokousten välillä
- pitää tarvittaessa yhteyttä omistajiin kuten esim. konsernijohtoon ja muihin sidosryhmiin myös yhtiökokousten välillä
- seurata tarkasti yhteisön toimintaa
- luoda osaltaan hyvä ilmapiiri hallituksen toiminnalle
- vastata siitä, että hallituksen työskentelyssä noudatetaan hallituksen hyväksymän työjärjestyksen määräyksiä.

Hallituksen ja sen puheenjohtajan tehtävät ovat strategisia. Hallituksen puheenjohtaja ei osallistu yhteisön operatiivisen toiminnan johtamiseen. Hallituksen puheenjohtajan laskut hyväksyvät hallituksen varapuheenjohtaja.

10.2 Hallituksen työskentely ja päätöksenteko

Hallitus työskentelee ja tekee päätöksensä hallituksen kokouksissa kollektiivisena elimenä.

Puhelin- ja sähköpostikokoukset sekä Teams- kokoukset (tai vastaavat) rinnastetaan tavanomaisiin kokouksiin ja niistä on laadittava normaaliin tapaan pöytäkirja.

Toimitusjohtajalla on oikeus olla läsnä hallituksen kokouksissa ja käyttää niissä puhevaltaa.

Hallituksen kokouksista on laadittava pöytäkirja, jonka kokouksen puheenjohtaja ja vähintään yksi hallituksen siihen valitsema jäsen allekirjoittavat. Hallitus voi myös päättää, että kaikki läsnäolijat allekirjoittavat pöytäkirjan. Sellaiset yhteisön ja sen osakkeenomistajan taikka hallituksen jäsenen väliset sopimukset ja sitoumukset, jotka eivät kuulu yhteisön tavanomaiseen liiketoimintaan, on merkittävä tai liitettävä hallituksen kokouksen pöytäkirjaan.

Hallituksen jäsenellä ja toimitusjohtajalla on oikeus saada eriävä mielipiteensä merkityksi pöytäkirjaan.

Hallitus ei saa tehdä päätöstä tai ryhtyä muuhun toimenpiteeseen, joka on omiaan tuottamaan osakkeenomistajalle tai muulle henkilölle epäoikeutettua etua yhteisön tai toisen osakkeenomistajan kustannuksella.

Hallitus tai hallituksen jäsen ei saa noudattaa sellaista yhtiökokouksen tai yhteisön muun toimielimen päätöstä, joka on osakeyhtiölain tai yhtiöjärjestyksen vastaisena pätemätön.

Yhteisön hallituksen puheenjohtaja ja jäsenet koulutautuvat ja sitoutuvat jatkuvasti kehittämään hallitustyöskentelyn edellyttämää osaamistaan.

Hallituksella on oltava työjärjestys, johon on kirjattu hallituksen työskentelytavat, kokousten pöytäkirjaaminen ja hallituksen kokoontumisaikataulu.

Yhteisön on ilmoitettava tilikauden aikana pidettyjen hallituksen kokousten lukumäärä sekä jäsenten osallistuminen hallituksen kokouksiin toimintakertomuksessaan.

10.3 Hallituksen kokoonpano ja nimittäminen

Yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet **varsinaisessa yhtiökokouksessavuodeksi kerrallaan**. Hallituksen jäseneksi ja varajäseneksi valittavalta on ennen valintaa saatava kirjallinen suostumus tehtävään.

Hallitukseen on perusteltua valita vähintään viisi ja enintään yhdeksän jäsentä lukuun ottamatta tehtäväalueeltaan suppeita yhteisöjä, joihin valitaan kolme jäsentä. Hallituksen jäsenten lukumäärän ja hallituksen kokoonpanon on mahdollistettava hallituksen tehtävien tehokas hoitaminen.

Yhteisöjen hallitukseen pyritään nimittämään sellaista osaamista omaavia henkilöitä, jotka tukevat konserniyhteisön strategisia ja kehittämistarpeita. Hallituksella tulee olla kollektiivina riittävä ja monipuolinen liiketoiminnan ja talouden osaaminen sekä kokemus yhteisötoiminnan hallinnosta ja johtamisesta, sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta sekä yhteisön toimialasta.

Hallituksen tulee koostua henkilöistä, joilla on asiantuntemusta ja kykyä operatiivisen johdon ohjaukseen ja tukemiseen sekä mahdollisuus käyttää riittävästi aikaa tehtävän hoitamiseen. Tytäryhteisön hallitukseen voidaan nimittää jäseniä myös muilla kuin poliittisilla perusteilla. Hallituksen jäsenten valinnassa tulee ottaa huomioon mahdollisten eturistiriitojen vaikutukset yhteisön hallituksen toimintaan. Hallituksen jäsenen tulee olla riippumaton yhteisöstä (ks.

tarkemmin kohta 10.5). Tytär-yhteisöihin on naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain mukaisesti (609/1986) valittava tasapuolisesti naisia ja miehiä.

10.4 Hallituksen tiedonsaanti ja uuden hallituksen jäsenen perehdyttäminen

Yhteisön toiminnasta on annettava hallitukselle riittävät tiedot.

Hallituksen yksittäisen jäsenen on osoitettava mahdolliset tiedonsaantipyynnönsä toimitusjohtajalle tai hallituksen puheenjohtajalle, jotka puolestaan huolehtivat siitä, että pyydetty tiedot tulevat tarpeellisessa määrin koko hallituksen ja toimitusjohtajan tietoon.

Hallituksen jäsenellä ei ole oikeutta osoittaa pyyntöjään suoraan yhteisön organisaatiolle tai yksittäiselle toimihenkilölle.

Uusi hallituksen jäsen tulee erikseen perehdyttää yhteisön toimintaan.

10.5 Hallituksen jäsenten riippumattomuus ja jäsenistä ilmoitettavat tiedot

Hallituksen keskeinen tehtävä on valvoa yhteisön toimivan johdon toimintaa. Valvonnan edistämiseksi hallitusten jäsenten on oltava yhteisöstä aidosti riippumattomia.

Hallituksen jäsen ei ole riippumaton ainakaan, jos

- jäsenellä on työ- tai toimisuhte yhteisöön tai sen kilpailijaan
- jäsen on ollut työ- tai toimisuhteessa yhteisöön viimeisen kolmen vuoden aikana ennen hallituksen jäsenyyden alkamista
- jäsen saa yhteisöltä tai yhteisön toimivaan johtoon kuuluvilta henkilöiltä vähäistä suuremman korvauksen hallitustehtäviin liittymättömistä palveluista tai muusta neuvonnasta, esimerkiksi konsulttitehtävistä yhteisössä
- jäsen kuuluu toimivaan johtoon toisessa yhteisössä ja yhteisöiden välillä on tai on viimeisen vuoden aikana ollut asiakkuus, toimittajuus tai yhteistyösuhde, joka on merkittävä toiselle yhteisölle
- jäsen on tai on ollut viimeisen kolmen vuoden aikana yhtiön tilintarkastaja, nykyisen tilintarkastajan yhtiökumppani tai työntekijä taikka jäsen on yhtiökumppani tai työntekijä viimeisen kolmen vuoden aikana yhtiön tilintarkastajana toimineessa tilintarkastusyhteisössä.

Hallituksen jäsenet eivät voi olla työ- tai virkatehtävissään esimies-alaisuudessa. Määräys ei koske henkilöstön edustajaa yhteisön hallituksessa.

Hallituksen jäsenen on annettava hallitukselle hänen pätevyytensä ja riippumattomuuden arvioimiseksi riittävät tiedot sekä ilmoitettava tiedoissa tapahtuvista muutoksista.

Hallituksen jäsenet täyttävät hallituksen jäsenen perustietoilmoituksen. Perustietoilmoitus täytetään siinä yhteydessä, kun henkilö antaa suostumuksen hallituksen jäsenen tehtävän.

Yhteisön on pidettävä yllä ajantasaista perustietorekisteriä (yhteystiedot ja sidonnaisuudet) hallituksen jäsenistä noudattaen kulloinkin voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä.

10.6 Hallitusten jäsenten palkkiot, palkitsemisjärjestelmä sekä palkkoja ja palkkioita koskevien tietojen ilmoittaminen

Yhtiökokouksessa päätetään yhtiön hallituksen jäsenten kokous- ja vuosipalkkiosta konserni-johdon hyväksymien määräytymisperusteiden mukaisesti. Korvauksena voidaan maksaa ko-

kous- ja/tai vuosipalkkioita siten, kun konsernijohto on päättänyt. Kaupunginjohtajan nimemäärälle controllerille maksetaan kokous- ja vuosipalkkioita samoin perustein kuin tytäryhteisön hallituksen jäsenelle.

Hallituksen jäsenille voidaan kokous- ja vuosipalkkioiden lisäksi maksaa ansionmenetykskorvauksia (kaupungin hallintosäännön liitteen kolme 11 § Ansionmenetyksen ja kustannusten korvaus) sekä matka- muita kulukorvauksia (13 § Muut korvaukset). Hallituksen jäsenille ei voida maksaa erillisiä toimitus- tai muita palkkioita osallistumisesta kokouksiin, neuvotteluihin tai muihin yhtiön toimintaan liittyviin tilaisuuksiin, **ellei kyse ole konsernijohdon edellyttämästä koulutustilaisuudesta. Hallituksen jäsenten palkkiot ja korvaukset on vahvistettava yhtiökoukussa (kokouspalkkiot, ansionmenetykskorvaukset sekä muut korvaukset).**

Hallituksen jäsenet eivät voi olla osallisena yhteisön tulospalkkio- tai muissa vastaavissa järjestelmissä.

Yhteisön hallituksen on selostettava yhteisön toimitusjohtajalle ja muulle henkilöstölle suunnatun palkitsemisjärjestelmän periaatteet ja päätöksentekojärjestys sekä mahdolliset lisäeläkejärjestelmät ja yhteisön toimitusjohtajalle ja henkilöstölle viimeisellä tilikaudella maksettujen tulospalkkojen ja -palkkioiden määrä ja palkitsemisen perusteet toimintakertomuksessa.

Toimintakertomuksessa on myös mainittava, mikäli tulospalkkiota ei ole maksettu.

Hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle ja toimitusjohtajan sijaisena toimineelle viimeksi päättyneen tilikauden aikana maksettujen palkkojen ja palkkioiden sekä luontaisetujen yhteismäärä on ilmoitettava eriteltynä yhteisön tilinpäätöksessä.

11 Kunnan tytäryhteisön toimitusjohtaja ja muu johto

Sen lisäksi, mitä osakeyhtiölaissa säädetään, Jyväskylän kaupunkikonsernin tytäryhteisöjen toimitusjohtajia koskevat alla mainitut kohdat.

11.1 Toimitusjohtajan tehtävät ja vastuut

Toimitusjohtajan tehtäviä ovat muun muassa

- toteuttaa hallituksen hyväksymää strategiaa
- yhteisön liiketoimintojen suunnittelu, johtaminen ja valvonta
- yhteisön ylempien elinten, kuten hallituksen toimintojen valmistelu, esittely ja päätösten täytäntöönpano
- informoida hallituksen puheenjohtaja tytäryhteisön päivittäistilanteesta
- yhteisön muun kuin hallituksen päätösvallassa olevan henkilöstön palvelukseen ottaminen
- tavanomaisten hankinta- ja asiakassopimusten tekemisestä huolehtiminen
- hankkia ennen yhteisön sisäistä päätöksentekoa riittävän ajoissa konsernijohdon ennakkokäsitys konserniohjeen kohdassa 7 mainituissa asioissa
- huolehtia siitä, että yhteisön kaupparekisteritiedot ovat ajan tasalla
- huolehtia siitä, että yhteisön osake- ja osakasluettelot ovat ajan tasalla
- huolehtia siitä, että yhteisölle otetaan toimitusjohtajaa ja hallitusta koskevat vastuukuutukset
- edustaa yhteisöä tehtäviinsä kuuluvissa asioissa.

Yhteisön hallituksen puheenjohtajan on yhteistyössä yhteisölle nimetyn controllerin kanssa hankittava kaupunginjohtajan ennakkokäsitys toimitusjohtajan valintaan ja palkkaukseen sekä mahdollisen tulospalkkiojärjestelmän käyttöönottoon tai niiden muutokseen. Yhteisön toi-

toimitusjohtajalta ja hänen sijaiseltaan on saatava ennen nimitystä kirjallinen suostumus tehtävään.

11.2 Toimitusjohtajasopimus

Hallitus nimittää toimitusjohtajan ja hänen sijaisensa.

Toimitusjohtajan ~~toimipalvelus~~suhteen keskeisistä ehdoista on laadittava yhteisön ja toimitusjohtajan välillä kirjallinen toimitusjohtajasopimus, jonka hallitus hyväksyy. Kaupungin tytäryhteisöiden on noudatettava toimitusjohtajasopimuksen tekemisessä konsernijohtajan kanssa sovittuja toimintatapoja. Ennen toimitusjohtajasopimuksen lopullista hyväksyntää tulee se käsitellä kaupunginjohtajan kanssa. Hallituksen puolesta sopimuksen allekirjoittaa hallituksen puheenjohtaja.

Toimitusjohtajan tulee ilmoittaa sivutoimensa hallituksen hyväksyttäväksi ja omat ja lähiomaisen omistukset muissa yhteisöissä ja muut seikat, mikäli omistuksella voi olla merkitystä tehtävien hoitamisen kannalta. Ilmoitusvelvollisuus koskee myös olennaisia muutoksia mainituissa seikoissa. Uusiin toimitusjohtajasopimuksiin ei saa sisällyttää lisäeläkejärjestelmiä ja niissä myös toimitusjohtajan eläkeikä määräytyy voimassa olevan eläkelain mukaisesti.

11.3 Yhteisön muu johto

Yhteisön on toimintakertomuksessa esitettävä johdon organisaatio. Mikäli yhtiössä on johtoryhmä, yhteisön on selostettava johtoryhmän kokoonpano, tehtävät sekä jäsenten vastualueet.

Johtoryhmän pääasiallinen tehtävä on avustaa toimitusjohtajaa päätöksenvalmistelussa ja päätöksenteossa. Johtoryhmän päätökseksi tulee toimitusjohtajan mielipide.

11.4 Toimitusjohtajan ja muun johdon palkitseminen

Tulospalkkio ja muiden yhteisön sisäisten palkitsemisjärjestelmien kehittäminen on yhteisön hallituksen vastuulla. Yhteisön hallitus päättää toimitusjohtajan palkitsemisesta. Yhteisön hallituksen puheenjohtajan on hankittava yhteistyössä yhteisölle nimetyn controllerin kanssa kaupunginjohtajan ennakkolupa tytäryhteisön toimitusjohtajan palkkaukseen sekä mahdollisen tulospalkkiojärjestelmän käyttöönottoon tai sen muutokseen ennen päätöksentekoa.

Yhteisön palkitsemisjärjestelmässä ei käytetä optio- tai osakeperusteista palkitsemista.

12 Tiedottaminen

Kuntalain 29 §:n mukaan kunnan toiminnasta on tiedotettava asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Silloin kun kunnan tehtävä on annettu yhteisön tai säätiön hoitettavaksi, kunnan on sopivin tavoin tiedotettava asukkailleen yhteisön tai säätiön toiminnasta. Tiedottamisvelvollisuus koskee koko kaupunkikonsernin toimintaa. Tytäryhteisön hallituksen ja toimitusjohtajan sekä kaupungin puolella konsernijohtajan on huolehdittava, että yhteisön tiedottaminen on riittävää ja että se täyttää kuntalain vaatimukset.

Mikäli yhteisön toiminta on laajaa tai yleistä mielenkiintoa herättävää, on yhteisön huolehdittava, että yhteisössä laadittu vuosikertomus on yleisesti saatavilla. Vuosikertomus ja vastaavat tiedot ovat yleisesti saatavilla, mikäli ne ovat yhteisön internet-sivuilla.

Yhteisön viestinnän on tuettava kaupungin asettamia tavoitteita ja toimintapolitiikkaa sekä noudatettava kaupungin viestinnän linjauksia.

Kaupungin viestinnän kanssa tehdään yhteistyötä, erityisesti merkittävissä tytäryhteisön muutos- ja kriisitilanteissa. Tytäryhteisön on tiedotettava organisaationsa viestinnän strategisista suunnitelmista, muutoksista ja toiminnasta konsernijohdolle.

13 Kaupunkikonsernin tarkastus

13.1 Tilintarkastus

Kaupunkikonsernissa tilintarkastuspalvelujen kilpailutus ja yhteensovittaminen järjestetään keskitetysti tarkastuslautakunnan toimesta. Tytäryhteisön ao. toimielin sitoutuu tämän konserniohjeen hyväksymisellä valitsemaan tilintarkastajakseen vähintään yhden kilpailutuksen voittaneen tilintarkastusyhteisön tilintarkastajista. **Tytäryhteisön toimielin sitoutuu edelleen valitsemaan yhtiöltä mahdollisesti edellytettävän kestävyysraportin varmentajaksi kaupunkikonsernin keskitetyn kilpailutuksen voittaneen tahon.** Kaikkiin kaupungin tytäryhteisöihin tulee valita tilintarkastaja, mikä tulee huomioida yhtiöjärjestyksessä.

Tilintarkastajalla on salassapitoa koskevien säännösten estämättä oikeus saada kaupungin viranomaisilta ja Jyväskylän kaupunkikonserniin kuuluvilta yhteisöiltä ja säätiöiltä tiedot ja nähtävikseen asiakirjat, joita hän pitää tarpeellisina tarkastustehtävän hoitamiseksi.

13.2 Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta voi kutsua tytäryhteisön toimielimen jäsenen sekä yhteisön palveluksessa olevan henkilön kuultavaksi. Lautakunnalla on oikeus saada tietoja tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta sen arvioimiseksi onko kaupunginvaltuuston asettamat tavoitteet saavutettu ja onko omistajapoliittisia linjauksia noudatettu.

Tarkastuslautakunnalla on salassapitoa koskevien säännösten estämättä oikeus saada kaupungin viranomaisilta tytäryhteisöjä koskevat tiedot ja nähtävikseen asiakirjat, joita se pitää tarpeellisina arviointitehtävän hoitamiseksi.

13.3 Sisäinen tarkastus

Sisäisellä tarkastuksella on oikeus tarkastaa tytäryhteisön toimintaa ja taloutta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan prosesseja tarvittavassa laajuudessa. Sisäisellä tarkastuksella on salassapitoa koskevien säännösten estämättä oikeus saada tytäryhteisöltä pyytämänsä tiedot, joita se pitää tarpeellisena tarkastustyönsä suorittamisen kannalta. Sisäisen tarkastuksen tiedonsaantioikeus on kirjattava tytäryhtiöiden yhtiöjärjestyksiin. Mikäli tytäryhteisöllä on järjestettynä oma sisäinen tarkastus, on sen tehtävä yhteistyötä kaupungin sisäisen tarkastuksen kanssa.

14 Vaitiolovelvollisuus ja asiakirjajulkisuus

Tytäryhteisön hallituksen jäsen, toimitusjohtaja, kaupungin viranhaltija tai muu kaupungin edustaja ei saa paljastaa ulkopuoliselle tytäryhteisön liikesalaisuuteen kuuluvaa asiaa.

Tytäryhteisössä saatua tietoa liikesalaisuudesta ei saa oikeudettomasti käyttää eikä ilmaista hankkiakseen itselleen tai toiselle etua ja toista vahingoittaakseen.

Hallituksen jäsen, toimitusjohtajan ja konsernihallinnon edustajan on lisäksi säilytettävä saamiaan asiakirjoja ja muuta tietoa huolellisesti ja niin, ettei ulkopuolisilla ole pääsyä liikesalai-

suudeksi katsottavaan tietoon. Myös asiakirjoja tuhottaessa edellä mainittujen henkilöiden on toimittava niin, ettei ulkopuolisella ole pääsyä liikesalaisuudeksi katsottavaan tietoon.

15 Lahjonnan vastaiset periaatteet

Tytäryhteisön on noudatettava hyvää liiketapaa kestityksen ja muun vieraanvaraisuuden tarjoamisen ja vastaanottamisen suhteen. Tytäryhteisöjen tulee noudattaa kaupunginhallituksen hyväksymiä edustamista ja vieraanvaraisuutta koskevia ohjeita. Tytäryhteisön on soveltuvin osin noudatettava kaupungin antamia ohjeita ulkopuolisten kustantamista matkoista ja muiden taloudellisten etujen vastaanottamisesta ja antamisesta.

Tytäryhteisöt eivät anna taloudellisesta tukea poliittiseen toimintaan.